

Oversigt med arter i nationalparken

Oversigt med udvalgte arter, der er registreret i nationalparken. Der er lagt særlig vægt på at medtage sjældne og/eller sårbare arter. De såkaldte rødlistede arter er markeret med * og rødlistekategori er angivet: Forsvundet (RE), Kritisk truet (CR), Moderat truet (EN), Sårbar (VU) og Næsten truet (NT).

Der er taget udgangspunkt i tidligere udarbejdede artslister fra *Miljørapport - vedr. udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Skjoldungernes Land* (Naturstyrelsen 2014) samt nye udtræk af artsdata fra Fugleognatur.dk.

Karplanter

I nationalparken er der en usædvanligt rig flora. Af særlig betydning er levesteder, som enten af naturlige årsager eller på grund af naturpleje holdes lysåbne/med lavtvoksende vegetation samt levesteder i løvskove med lang kontinuitet, især på fugtig og/eller kalkrig bund.

Karsporeplanter	Star, Ræve-	Potentil, Vår-
Kambregne	Star, Skede-	Samel
Mangeløv, Bjerg	Star, Trindstænglet	Selleri, Vild
Mangeløv, Finbladet	Star, Tue-	Skorsonér, Lav
Mangeløv, Guldskael-	Star, Tvebo	Skælrod
Månerude, Alm.	Stilkaks, Bakke-	Snylterod
Padderok, Elfenbens-	Vandaks, Spidsbladet* (NT)	Soløje, Bakke-
Padderok, Liden* (NT)	Tokimbladede planter	Steffensurt, Liden* (NT)
Radeløv, Rundfinnet (fredet)	Agermåne, Vellugtende	Steffensurt, Spidsbladet
Ulvefod, Otteradet	Astragal, Dansk	Stenfrø, Læge-
Enkimbladede planter	Blærerod, Liden	Storkenæb, Blodrød
Avneknippe, Hvas	Brunrod, Vår-	Storkenæb, Skov-
Flitteraks, Nikkende	Bulmeurt	Svalerod
Fliglæbe, Ægbladet (fredet)	Elm, Småbladet	Tandrod
Guldstjerne, Eng-	Engblomme	Tidsel, Tornet
Gøgelilje, Skov- (fredet)	Fladbælg, Knold-	Tranebær
Gøgeurt, Kødfarvet (fredet)	Fladbælg, Sort	Troldurt, Eng-
Gøgeurt, Maj- (fredet)	Fladbælg, Vår-	Tusindblad, Krans-
Gøgeurt, Plettet (fredet)	Fnokurt, Kær-	Vandarve, Liden
Gøgeurt, Tyndakset (fredet)	Gyvelkvæler, Stor* (NT/fredet)	Vandstjerne, Småfrugtet
Hullæbe, Nikkende (fredet)	Gåsefod, Drue-	Vibefedt
Hullæbe, Skov- (fredet)	Hareøre, Smalbladet	Vikke, Krat-* (NT)
Hullæbe, Sump- (fredet)	Høgeurt, Lancetbladet	Vikke, Langklaset
Pindsvineknop, Spæd	Jordbær, Bakke-	Vikke, Skov-
Rapgræs, Løg-	Klaseskærm, Eng-	Viol, Forskelligblomstret* (VU)
Rederod (fredet)	Klokke, Smalbladet	Vibefedt
Rottehale, Glat	Kløver, Skov-	Ærenpris, Aks-
Siv, Butblomstret	Kobjælde, Nikkende	Storkenæb, Blodrød
Pindsvineknop, Spæd	Kohvede, Blåtoppet	
Skovlilje, Hvidgul* (NT/fredet)	Leverurt	
Star, Dynd-	Lærkespore, Finger-	
Star, Finger-	Perikon, Bjerg-	
Star, Gul* (NT)	Pimpinelle, Stor	
Star, Krognæb-	Potentil, Mat	

Table 1. Fredede, rødlistede og/eller sjældne plantearter, som vokser i nationalparken. Herudover er nogle halvsjældne arter, som er karakteristiske for områdets særlige naturtyper, medtaget.

Mosser

I nationalparken forekommer mange sjældne mosser, som bl.a. er knyttet til fugtige miljøer i skov med lang kontinuitet og til kalkrige kilde- og kærømråder. Mosser er ikke rødliste-vurderede.

Bladmosser		Tørvemosser
Bredblad, Kær-	Skebladmos, Stor	Tørvemos, Blygrå
Eremitmos, Grøn	Skorpionmos, Stor	Tørvemos, Krumblandet
Kalktuemos, Bølget	Smaltand, Brod-	Tørvemos, Midtstillet
Kammos, Fjer-	Stjernemos, Indigo-	
Krumblad, Grøn	Trådmos, Tandet	
Næbmos, Stor	Tæppemos, Spinkel	Levermosser
Penselmos, Tæt	Urnekapsel, Smal	Krokodillemos, Glat
Ribbemos, Skov-	Vandtuemos, Kalk-	
Seglmos, Stiv	Vortetand, Stor	
	Skebladmos, Stor	

Tabel 2: Sjældne mosser i nationalparken samt enkelte mere almindelige mosser, som indikerer god naturtilstand i nogle af områdets særlige naturtyper.

Laver

Der foreligger ikke viden om forekomst af sjældne lavarter i nationalparken, men det formodes, at der findes en række arter, ikke mindst knyttet til gammel løvskov og stendiger.

Svampe

På grund af den store variation i naturtyper og ikke mindst de mange gamle skove findes der en usædvanligt rig svampeflora i nationalparken.

Basidiesvampe	Mælkehat, Spiselig* (EN)	Slørhat, Cinnober-* (VU)
Antrodia malicola* (EN)	Mælkehat, Violetkødet* (EN)	Slørhat, Firefarvet-* (VU)
Blødporesvamp, Krybende* (NT)	Parasolhat, Filtet* (NT)	Slørhat, Rundsporet* (EN)
Bævreskorpe* (NT)	Parasolhat, Grædende* (EN)	Slørhat, Safran-* (VU)
Koralpigsvamp* (NT)	Parasolhat, Grønsplet* (EN)	Sneglehat, Gulfnugget* (NT)
Koralsvamp, Bleg* (VU)	Parasolhat, Grågrøn* (VU)	Snekkehat, Orangebrun* (NT)
Korkpigsvamp, Bæltet* (VU)	Parasolhat, Kliddet* (VU)	Sodrørhat* (NT)
Korkpigsvamp, Rust-* (EN)	Parasolhat, Melet* (NT)	Spejlporesvamp, Ege-* (VU)
Børstepigsvamp* (VU)	Parasolhat, Møllers* (EN)	Stilkporesvamp, Skærmf.* (NT)
Børsteporesvamp* (EN)	Parasolhat, Nubret* (VU)	Stjernebold, Firfliget* (EN)
Cortinarius cisticola* (CR)	Parasolhat, Orangefodet* (EN)	Skærmhat, Skygge-* (NT)
Dendrothele commixta* (EN)	Parasolhat, Vinrød* (VU)	Skørhat, Blodrød* (VU)
Ellerørhat* (NT)	Posesvamp, Musegrå* (VU)	Skørhat, Kul-* (VU)
Entoloma plebejum* (EN)	Posesvamp, Silkehåret* (NT)	Skørhat, Orangerosa* (VU)
Fagerhat, Violblå* (VU)	Posesvamp, Snyltende* (VU)	Slimslør, Rødmende* (NT)
Fladhat, Snoet* (NT)	Pælerodshat, Filtet* (EN)	Stjernebold, Stejl* (RE)
Fluesvamp, Flosset* (VU)	Ridderhat, Orangegul* (EN)	Stypella dubia* (EN)
Fluesvamp, Stor Kam-* (NT)	Ridderhat, Silke-* (VU)	Stødrørhat* (CR)
Frynsehinde, Pigget* (VU)	Ridderhat, Sortskællet* (NT)	Tragthat, Bestøvlet* (EN)
Frynsvamp, Busk-* (NT)	Ruslædersvamp, Sprække-* (NT)	Trævlhat, Blågrøn* (NT)
Gråblad, Blånende* (NT)	Rødblåd, Blåpoleret* (EN)	Trævlhat, Grønfodet* (VU)
Huesvamp, Abrikos-* (VU)	Rødblåd, Grøngul* (NT)	Vedtragthat* (VU)
Hængeøre* (NT)	Rødblåd, Møj-* (VU)	Vokshat, Gråbrun* (EN)
Keglehat, Køllestokket* (NT)	Rødblåd, Mørkøjet* (EN)	Vokshat, Gulbrun* (EN)

Klidhat* (VU)	Rødblåd, Prægtig* (NT)	Vokshat, Honning-* (NT)
Krusblåd* (NT)	Rødblåd, Ru* (NT)	Vokshat, Kantarel-* (NT)
Køllekantarel* (CR)	Rødblåd, Ruskællet* (VU)	Vokshat, Latrin-* (NT)
Køllesvamp, Røggrå* (EN)	Rørhat, Bleg* (EN)	Vokshat, Ruslæder-* (NT)
Lakporesvamp, Kobberrød* (NT)	Rørhat, Kastanie-* (NT)	Vokshat, Skarlagel-* (EN)
Læderporesvamp, Ensfarvet* (VU)	Savblådhat, Børstehåret* (EN)	Voksporesvamp, Purpur-* (VU)
Mælkehat, Lærke-* (VU)	Silkehat, Rødmende* (VU)	Sæksvampe
Mælkehat, Prægtig* (VU)	Skælhat, Brandgul* (VU)	Farvetunge, Grøn* (NT)
Mælkehat, Rosamælket* (NT)	Skærmhat, Skarlagel-* (EN)	Helvella albella* (EN)
	Slørhat, Blågullig* (NT)	Spatelsvamp, Gul* (NT)

Tabel 3: Rødlistede storsvampe i nationalparken. Data stammer helt overvejende fra Danmarks Svampeatlas og er kun nogenlunde dækkende for basidiesvampe. Arter, som ikke har danske navne, er skrevet på latin.

Hvirvelløse dyr

Der er kun forholdsvis få data om sjældne insekter og andre hvirvelløse dyr i nationalparken, og der formodes at være væsentligt flere.

Biller	Sommerfugle	Næbmunde
Allecula morio* (VU)	Brunlig perlemorsommerfugl	Krogtæge* (NT)
Brun sumpløber* (NT)	Det Hvide W* (EN)	Toplettet urtetæge* (CR)
Corticeus fasciatus* (NT)	Dukatsommerfugl* (NT)	
Dværgskyggebille* (EN)	Engperlemorsommerfugl* (VU)	Græshopper
Egesplintvedbille* (EN)	Hvid Admiral* (NT)	Sumpgræshoppe* (NT)
Eremit* (EN/fredet)	Iris	
Grubet glansløber* (VU)	Kejserkåbe* (EN)	Øvrige hvirvelløse dyr
Hedemosevinterløber* (NT)	Skovperlemorsommerfugl* (EN)	Lægeigle
Hypulus quercinus* (VU)	Guldhale* (VU)	Skæv vindelsnegl
Jættesmælder* (VU)	Hønsetarm-glansugle* (VU)	
Matsort træsmælder* (VU)	Blomster-stængelugle* (EN)	
Melandrya dubia* (EN)	Sekspletlet køllesværmer* (NT)	
Pragtsmælder* (VU)	Bredrandet humlebisværmer	
Stor korsløber* (NT)	Jomfrubjørn* (NT)	
Strandådselbille* (NT)		
Tetratoma ancora* (VU)	To-vingede insekter	
Violsmælder* (RE)	Mørk myresvirreflue* (VU)	

Tabel 4: Sjældne insekter i nationalparken. Eremit er opført på habitatdirektivets bilag II og IV, Skæv Vindelsnegl på direktivets bilag II og Lægeigle på bilag V.

Fisk

Ål er rødlistet som en kritisk truet art (CR).

Det bemærkes, at kun ferskvandsfisk er rødliste-vurderede.

Padder og krybdyr

4 af 5 hjemmehørende danske krybdyrarter (undtagen hugorm) og 7 paddearter findes i nationalparken. Ingen af arterne er på rødlisten, men alle arter er fredede.

Padder		Krybdyr
Skrubtudse	Spidssnudet frø	Stålor
Lille vandsalamander	Grøn frø	Snog
Stor vandsalamander	Løvfrø	Almindeligt firben (Skovfirben)
Butsnudet frø		Markfirben

Table 5: Padder og krybdyr i nationalparken. Stor vandsalamander er på habitatdirektivets bilag II og IV, spidssnudet frø og løvfrø på bilag IV, butsnudet frø og grøn frø på bilag V og markfirben er på bilag IV.

Fugle

Nationalparken rummer store ornitologiske interesser. Det gælder særligt Roskilde Fjord. Det bemærkes, at kun ynglefugle er rødlistevurderede.

Andefugle	Rovfugle	
Edderfugl	Blå Kærhøg	Rødben
Gravand	Fiskeørn	Vibe
Grågåås (T)	Havørn (T)	Terner
Hvinand (T)	Rørhøg	Dværgterne
Krikand	Vandrefalk	Havterne
Knopsvane (T)	Vandhøns	Spurvefugle
Pibesvane	Blishøne (T)	Bjergirisk (v)
Sangsvane (T)	Vadefugle	Snespurv (v)
Skeand (T)	Hjejle	Stor tornskade (v)
Stor Skallesluger (T)	Klyde	
Troldand (T)	Strandskade	

Table 6: Raste- og trækfugle, som nationalparken har særlig betydning for. Sjældnere eller særligt talrige vintergæster er desuden taget med på listen (v). Med et "T" er angivet de arter, der er på udpegningsgrundlag for EF-fuglebeskyttelsesområdet "Roskilde Fjord".

Lappedykkere		
Toppet Lappedykker	Troldand	Stormmåge
Gråstrubet Lappedykker	Rovfugle	Spurvefugle
Lille Lappedykker	Havørn* (VU) (Y)	Drosselrørsanger* (EN)
Årefodede	Rørhøg	Græshoppesanger
Skarv	Hvæpsevåge	Gul vipstjert
Storkefugle	Vadefugle	Kærsanger
Fiskehejre	Dobbeltbekkasin	Nattergal
Andefugle	Klyde (Y)	Ravn
Edderfugl	Rødben	Rødrygget Tornskade
Gravand	Stor præstekrave	Sivsanger
Gråand	Strandskade	Spætter
Grågåås	Svaleklire	Sortspætte
Knarand	Terner	
Knopsvane	Fjordterne (Y)	
Skeand	Havterne (Y)	
Taffeland	Måger	
	Hættemåge	

Table 7: Ynglefugle, som nationalparken har særlig betydning for. Med et "Y" er angivet de arter, der er på udpegningsgrundlag for EF-fuglebeskyttelsesområdet "Roskilde Fjord".

Pattedyr

Nationalparken rummer en varieret og – efter danske forhold – rig pattedyrfauna, idet mindst 33 af i alt 61 danske landpattedyr er registreret i nyere tid. Hertil kommer marsvin og spættet sæl i Roskilde Fjord. Desuden er følgende arter registreret i umiddelbar nærhed – og i enkelte tilfælde indenfor området: vandspidsmus, sumpbæver, vaskebjørn og vildsvin.

Insektædere	Gnavere	Rovdyr
Pindsvin	Egern	Lækat
Almindelig spidsmus	Rødmus	Brud
Dværgspidsmus	Mosegris	Ilder
Muldvarp	Almindelig markmus	Mink
Flagermus	Dværgmus	Husmår
Vandflagermus	Halsbåndmus	Skovmår* (NT)
Troldflagermus	Skovmus	Ræv
Dværgflagermus	Brun rotte	Grævling
Brunflagermus	Husmus	Sæler
Sydflagermus	Hasselmus* (EN)	Spættet sæl
Skimmelflagermus	Hovdyr	Hvaler
Langøret Flagermus	Rådyr	Marsvin* (VU)
Harer og kaniner	Dådyr	
Hare* (VU)	Krondyr	

Tabel 8: Pattedyr i nationalparken. Alle flagermusarter, hasselmus og marsvin er opført på habitatdirektivets bilag IV, mens skovmår er opført på bilag V.